

Lokaal uitvoeringsplan Medemblik

2025-2028

Inleiding

Dit uitvoeringsplan is een nadere uitwerking van het regionale Kaderplan Schuldhelpverlening 2025-2028, dat de gemeenteraad in december 2024 heeft vastgesteld. De gemeente Medemblik doet veel op het gebied van schuldhelpverlening. Het uitvoeringsplan maakt duidelijk waar de gemeente in de jaren 2025-2028 extra op inzet om zoveel mogelijk te voorkomen dat inwoners problematische schulden krijgen en om bestaande schuldenproblemen op een goede manier te bestrijden. Vanwege het preventief werken, spreken we hierbij zoveel mogelijk over geldzorgen in plaats van schulden.

Doelstellingen (uit het Kaderplan Schuldhelpverlening 2025-2028)

1. We werken waar mogelijk preventief en voeren onze wettelijke taak voor vroegsignalering uit
2. We zijn duidelijk over onze aanpak
3. We werken integraal samen, omdat geldzorgen niet altijd alleen komen
4. Inwoners met problematische schulden worden zo goed mogelijk geholpen
5. Inwoners komen niet opnieuw in de financiële problemen

Alle acties dragen bij aan het bereiken van de ambities van het regionale Kaderplan Schuldhelpverlening. Het sluit ook aan bij de ambities en doelen uit het coalitieakkoord, het Pact van Westfriesland, het Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein en het beleidsplan minima iedereen doet Mee. Hierbij hanteren we het uitgangspunt dat de gemeente Medemblik een zorgzame gemeente is, waarbij we preventief werken waar mogelijk en ondersteunend wanneer nodig.

Beoogde resultaten en acties

De doelstellingen uit het regionaal kaderplan vertalen we in acties voor de komende vier jaar. We pakken de acties in het lokaal uitvoeringsplan zoveel mogelijk regionaal op. We kiezen ervoor om jaarlijks extra focus te leggen op één specifieke doelgroep. Om focus aan te brengen in de uitvoering, richten we ons per jaar op één specifieke doelgroep:

- 2025: Jongeren
- 2026: Ondernemers
- 2027: Ouderen.

Er zijn diverse doelstellingen die doelgroep overstijgend, al eerder gestart zijn of een doorlopend karakter hebben. Deze worden in het plan opgenomen en uitgevoerd waar mogelijk, los van het jaar waarin de specifieke doelgroep centraal staat.

Doelgroep: Jongeren

Jongeren

Veel jongeren in de leeftijd tussen 16 en 27 jaar ervaren op het pad naar volwassenheid problemen op één of meerdere leefgebieden, waaronder financiën. Ze hebben niet altijd zicht op hun inkomsten en uitgaven en zijn soms onvoldoende weerbaar tegen de vele verleidingen die op de loer liggen. Het is belangrijk dat jongeren met financiële zorgen en/of schulden worden bereikt en ondersteund op een manier die bij hen aansluit. Dat houdt onder andere in dat zij zich aangesproken voelen en herkennen in de ondersteuning van de gemeente.

De gemeente richt zich extra op jongeren, met:

- Aandacht tijdens de week van het geld
- Een geldkrant gericht op kinderen, jongeren en ouders met daarbij ook de verbinding met de minimaregelingen.
- In ons contact met jongeren afstemmen met de jongerenwerkers en jongerenadviesraad.
- De website voor jongeren die 18 jaar worden, wordt aangepast waardoor deze beter aansluit op de doelgroep. Daarnaast stuurt de gemeente een felicitatiekaart naar jongeren die 18 jaar worden, waarop zij worden gewezen op de rechten en plichten die zij hebben vanaf hun 18^e en de hulp die de gemeente hierbij kan bieden.
- Een nieuwe folder wordt ontwikkeld voor minima, die schuldhulpverlening en minimebeleid verbindt, zodat

Doelgroep: Ondernemers

Ondernemers

Er zijn diverse redenen waardoor een ondernemer in financiële problemen kan komen. De markt kan veranderen, grote opdrachtgevers kunnen wegvallen of een ondernemer kan ziek worden. Zodra een ondernemer in de financiële problemen komt is juist ondersteunen belangrijk. De financiële situatie en de aard van schulden bij ondernemers verschillen ten opzichte van particulieren. Daarnaast hebben ondernemers met financiële zorgen vaak te maken met andere uitdagingen, zoals achterstallige zakelijke administratie of vraagstukken gerelateerd aan de onderneming. Dit vereist specialistische kennis.

De gemeente richt zich extra op ondernemers, met:

- Een geldkrant gericht op ondernemers met geldzorgen en ondernemers met personeelsleden met geldzorgen.
- Met een partner inzetten op financiële begeleiding voor ondernemers bij financiële vraagstukken.
- Bekendheid geven aan de mogelijkheden voor ondernemers met schulden te helpen, in samenwerking met stakeholders en andere afdelingen binnen de gemeente.
- We sluiten aan bij Geldfit zakelijk om ondernemers die geen direct contact op willen nemen met de gemeente de mogelijkheid bieden om (anoniem) hulp te vragen.
- We verwijzen op de website naar de Kamer van Koophandel omdat zij ook ondernemers helpen met geldzorgen en vragen.

Doelgroep: Ouderen.

Ouderen

Inwoners van 67 jaar en ouder hebben vaak geen inkomsten meer uit werk, maar zijn afhankelijk van de AOW (Algemene Ouderdomswet) en aanvullend pensioen. Als hun inkomsten niet of beperkt stijgen en de prijzen voor levensonderhoud wel, dan daalt hun koopkracht. De ouderen hebben hier zelf geen invloed op.

Op 1 januari 2024 telde Nederland ruim 3,6 miljoen ouderen.¹

In Medemblik is 23% van het aantal inwoners 65 jaar of ouder, dit zijn ruim 10,5 duizend inwoners. Uitkomsten van een landelijk koopkracht onderzoek (in 2024) maken duidelijk dat 46% (2,2 miljoen ouderen) zich zorgen maakt over hun huidige financiële situatie. 28% van de ondervraagden heeft aangegeven dat zij bij een onverwachte uitgave van 400 euro in de problemen raakt.

De gemeente richt zich extra op ouderen, met:

- Een geldkrant met informatie over onder andere pensioen, mogelijke inkomensterugval door bijvoorbeeld overlijden van de partner en tips voor testament.
- Aandacht voor ouderen met financiële zorgen (ook financiële mishandeling).
- Mogelijkheden in beeld brengen voor ouderen als zij zelf hun geld niet meer kunnen beheren.
- Aandacht voor laagdrempelige voorzieningen waar ouderen terecht kunnen met vragen of voor ondersteuning. Dit doen we onder andere door in een seniorenfolder te vermelden waar ouderen terecht kunnen.

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/leeftijd/ouderen>.

Daarnaast gaan we de komende jaren ook aan de slag met de volgende acties:

Regionaal aanbestedingstraject uitvoerende partij Schuldhelpverlening

De huidige regionale overeenkomst voor de uitvoering van schuldhelpverlening eindigt op 1 april 2026. De Westfriese gemeenten volgen daarom samen met de Netwerkorganisatie (NWO) een regionaal aanbestedingstraject voor een uitvoerende partij voor schuldhelpverlening.

Overzicht maken van wat nog nodig is om de Basisdienstverlening te implementeren.

Het landelijke plan 'Basisdienstverlening Schuldhelpverlening' leidt tot een hulpaanbod dat toegankelijker is en in iedere gemeente bestaat uit minimaal dezelfde elementen. Veel elementen uit de basisdienstverlening schuldhelpverlening zijn in de gemeente al de bestaande praktijk. Het overzicht geeft een duidelijk beeld van wat er verder nog ontwikkeld of geregeld moet worden.

Verder inzetten op preventie en vroegsignalering

En daarbij:

- Onderzoeken mogelijkheid verbeteren nazorg (instrument Plinkr)
- Onderzoeken of bewindvoering nog steeds het juiste middel is om een succesvolle uitstroom te bevorderen (met het instrument Plinkr)
- Inrichting van het vroegsignaleringssysteem zodat het beter aansluit op de recente ontwikkelingen en de huidige processen.
- Budgetcursus voor inwoners (vanuit de SROI¹ gelden)
- Zichtbaarheid vergroten doormiddel van inloopspeekuren vanuit het sociaal loket.
- Nog meer inzetten van signaalpartners: sportverenigingen, huisartsen en andere signaalpartners informeren over signaleren/regelingen
- Sluit de Gemeente Medemblik aan bij de landelijke pilot Geldfit Jongeren, net als 5 andere gemeenten in Nederland. In de pilot wordt gekeken kijkt de gemeente met alle stakeholders wat de best passende route is voor jongeren (van 16 tot 27 jaar) met geldzorgen. Doel is om deze jongeren eerder in beeld te krijgen, beter te bereiken en door te verwijzen naar voor hen passende hulp

Actualiseren informatie voor inwoners

We vinden het belangrijk dat inwoners met geldzorgen weten welke hulp ze kunnen verwachten. We zorgen voor een duidelijke uitleg over het schuldhelpverleningstraject en maken een nieuwe folder met onder andere de bestaande regelingen. Daarnaast zorgen we voor duidelijke en vindbare informatie op de website van het sociaal loket.

Intensiveren integraal werken

We zoeken onze ketenpartners actief op om kennis te delen en de samenwerking te versterken door onder andere minimaal één netwerkbijeenkomst per jaar te organiseren. We blijven samenwerken met andere beleidsterreinen zoals; minima, onderwijs, laaggeletterdheid, inburgering, economische zaken, jeugd, Wmo en WerkSaam. Onderdeel van de samenwerking is een Serious Game georganiseerd door schuldhelpverlening en minima voor het gehele domein Sociaal. Uitvoerende- en beleidsmedewerkers gaan hiermee ervaren hoe het is om een inkomstenterugval te krijgen en hierdoor schulden te krijgen en gebruik te moeten maken van de participatiewet.

Maken nieuw regionaal kaderplan Schuldhelpverlening

Het huidige kaderplan Schuldhelpverlening loopt van 2025 tot en met 2028. Eind 2028 wordt een nieuw kaderplan aangeboden aan de gemeenteraad.

¹ Social Return on Investment.

Meer inzet op geldzorgen bij life events

Een life event is een ingrijpende gebeurtenis in het leven. Inwoners die een life event meemaken lopen een verhoogd risico op financiële zorgen of schulden. Door informatievoorziening en het bieden van een steuntje in de rug rondom de life events kan worden voorkomen dat financiële problemen ontstaan.

Van deze life events is bekend dat het risico op het ontstaan van financiële problemen groot is:

1. We gaan uit elkaar.	9. Ik ga samenwonen of trouwen.
2. Ik word 18.	10. Ik ga verhuizen (inclusief huis kopen).
3. Ik krijg een kind.	11. Ik ga studeren.
4. Mijn naaste is overleden.	12. Ik word ziek of arbeidsongeschikt.
5. Ik ga met pensioen.	13. Ik ga voor mijzelf beginnen.
6. Ik word mantelzorger.	14. Ik ga stoppen met ondernemen.
7. Ik word werkloos.	
8. Ik kom in de bijstand.	

We gaan onze website de komende 4 jaar vullen met informatie over deze onderwerpen en maken een geldkrant om alle informatie te bundelen en te verspreiden naar inwoners.

Blijven monitoren

Onderstaande meetbare doelen uit het Kaderplan Schuldhulpverlening blijven we monitoren de komende jaren:

- De uitvoeringsorganisatie schuldhulpverlening die we gezamenlijk inkopen scoort minimaal een 7 in hun klanttevredenheidsonderzoek.
- Het percentage terugkerende inwoners (= recidive) dat een schuldregeling (schuldbemiddeling of saneringskrediet) heeft doorlopen blijft in de periode 2025-2028 minder dan 10%.
- De medewerker schuldhulpverlening voert binnen vier weken na aanmelding een eerste gesprek met de inwoner, hiermee voldoen we aan de wettelijke wachttijd uit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).
- De medewerker schuldhulpverlening besluit binnen acht weken of er recht is op schuldhulpverlening, hiermee voldoen we aan de wettelijke doorlooptijd uit de Wgs.
- We pakken alle meldingen over betalingsachterstanden van de vaste lasten partners in de vroegsignalering op binnen 28 dagen.
- In 2028 ligt ons percentage huishoudens dat reageert op meldingen van betalingsachterstanden vanuit vroegsignalering 10 procentpunt hoger dan het landelijk gemiddelde.
- We zoeken onze ketenpartners actief op om kennis te delen en de samenwerking te versterken door onder andere minimaal één netwerkbijeenkomst te organiseren.

Capaciteit en financiën

In dit uitvoeringsplan staan de acties die we naast het reguliere werk gaan doen. De gemeente Medemblik doet namelijk al veel om schulden te voorkomen en om de juiste ondersteuning bij bestaande schulden te bieden. De gemeente zal hier de komende jaren mee doorgaan. De belangrijkste ontwikkelingen op dit moment zijn het regionale aanbestedingstraject voor een uitvoerende partij voor schuldhulpverlening en de basisdienstverlening schuldhulpverlening. In de afgelopen jaren waren er veel onvoorziene landelijke ontwikkelingen, zoals Corona, de energiecrisis, de hoge inflatie en ook wetswijzigingen vanuit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Ook de komende jaren worden ontwikkelingen verwacht waarvan we de impact nog niet kunnen voorspellen. Voor de acties in dit uitvoeringsplan is momenteel voldoende capaciteit en

financiën. Bij wetswijzigingen of als er andere onverwachte ontwikkelingen zijn, wordt gekeken of dit consequenties heeft voor de geplande acties.